

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyi: Negyedévre 8 korona.
 Külföldi: Negyedévre 12
 Helyi: Negyedévre 5
 Külföldi: Negyedévre 10

Felelős szerkesztő:
 Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
 Gáspár József.

Egyeszedik ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

Hullámok egy pohár vízben.

— febr. 7.

A közvélemény idegszájai az újságok ma reggel ismét attól a hiradástól lázasak, hogy a képviselőházban tegnap óriási viharok dultak.

És az ország közönsége, mely millió apró betű kénes tűzü megvillanásából látja, hogy a vihar milyen nagy volt, végre el is hiszi a kivált ellenzéki lapokban merészen kiszinezett háborgást.

Szinte elképzeli azt a tengert melynek felkorbácsolt hullámai az égre csapkodának, elsodorták a politikai mérséklet és a törvényhozói munkálkodás mentőcsónakjait, a kormány hajóját pedig mint könnyű játékszert darabokra törték.

Am a szertelen hűhó ezuttal sem a valóságot kürtöli világgá.

Igaz ugyan, hogy a képviselőház tegnapi ülését az elnök háromszor is felfüggesztette; az is igaz, hogy a böles törvényhozók tegnap délelőtt 10-től 2-ig egyebet sem

csináltak, csak lármáztak, kiabáltak; de aki megfigyelte ezt az éktelen ágálást, világosan észrevehette, hogy a hullámok nem veszedelmesek, mert mindössze egy pohár vízben háborognak.

Az ellenzék ugyanis tegnap határozati javaslatok benyújtogatása helyett az obstrukció hangosabb eszközeihez nyult: mindenbe belekötött, zürzavaros közbeszólásaival lehetetlenné tett minden komoly tárgyalást. Nem tulzok, ha azt mondom — hogy az egész ülés alatt egyszerre állandóan legalább husz képviselő kiabált valamit, amit a gyorsírók a világtörténet örökös kárára föl nem jegyezhettek, amiből tehát e keserű levében forgó sárteken senkinek sem lehet haszna.

És a mikor a pohár vizet a legszenvedelmesebben kavarták a jó, bő és öblös torku hazafiak, őt miniszter és kétszáz szabadelvűpárti képviselő nyugodtan, mosolyogva ült a helyén.

El tetszik-e tisztelt olvasó képzelní, hogy a szörnyű vihart az

okozta: vajjon Fejérváry miniszter mondta-e Ugronnak ama kifejezés után, hogy: ne fészkelődjék — azt is, hogy: mert különben . . .

A miniszter kijelentette, a mellette ülők megerősítették, a gyorsírói napló megállapította, hogy a miniszter nem mondta azt, hogy — mert különben.

De erre tömegesen jelentkeztek távolabb ülő ellenzékiek, hogy *ők nem hallották, tehát mondta!*

Ime ebből a logikus böleseségből keletkezett a tegnapi művihar, mely egy pohár vízben óriási hullámokat vert fel és amely az ország törvényhozóit ismét megfosztotta egy munkanaptól.

Igazán a higgadt szemlélő nem tudhatja: nevéssen-e vagy lázongjon a vitanyújtás eszközeinek ilyen erőszakosságai felett?

Annyi bizonyos, hogy ez a művihar-gyártás nem tartozik a képviselőház országos feladatai közé.

Perere perennius...

— Horatius. —

Érenél maradandóbb emléket emeltem,
 Királyi güla se mérközhet vele.
 Az éjszaki szelvész, a pusztító orkán,
 Az idő futása nem döntheti le.

Nem fogok meghalni! Lelkemmék egy
 részén
 Nem nyer győzedelmet a rideg halál.
 Nevem egyre fénylik, hírem mind na-
 gyobb lesz
 Mig a Capitolium ragyogva áll.

Mig ott lesz a főpap hallgatag szüzekkel,
 Mig a vadul zúgó Auffidus vizén,
 És a Daunusnak vízszegény vidékin
 Róma lesz a gazda, addig élek én.

Én vagyok az első, a ki Róma nyelvén
 A görög dalokat elénekelem.
 Büszke vagyok erre s Melpomené nyujt
 majd
 Delphosi babérból koszorút felém.

Szávay Zoltán.

Álmok nélkül.

A Szabadság számára írta: Szatyí.

Álarcos, előkelő jelmezes bál volt. Benn a táncteremben tarkán, lassan hullámozott a tömeg, mert még nem adta ki a rendezőség a jelszót, hogy *Le az álarcra!* De azért mégis mindenki tisztában volt azzal már, hogy ismerősét melyik dominó, vagy jelmez alatt keresse.

Zsoldos Aladár a cigányok mellett állt, mikor egy magas nyulánk női alak közeledett hozzá, nyakig burkolózva a kék római szabású köpenyegbe. Fehér selyem álarca fel volt kötve dus szőke hajára s csak finom vágású ajkai s gömbölyű, hamvas álla volt szabadon hagyva.

Zsoldos Aladár éppen abban a percben jött, még keztyűjét sem huzta, fel, mikor a kék ruhás nő vállára tette a kezét.

Csöndesen fordult a nő felé Zsoldos s meghajította magát.

— Parancsol, — szólt inkább udvariasan, mint kíváncsian.

— Nem, mert ugy vettem észre, hogy önnek nem lehet parancsolni.

— Csalódik asszonyom, mert mindent parancsszóra teszek. Mindig azt, amit az eszem parancsol.

A kék ruhás asszony ajkain valami megvetés felét kifejező mosoly húzódott végig, mikor folytatta:

— Ez megint szendelgés. Ön szociálista, aki az ész jogait elébe akarja helyezni a sziv hatalmának. De az élet nem ad igazat önnek. Ez a böleselet az az álarc, a mely alatt ön kényelmesebben bujkálhat, mint én ebben a kiálhatatlan, kellemetlen selyem lárvában. Ez az álarc elég jó ahhoz, hogy a felületesen gondolkodókat félrevezesse. De én elmondhatom önnek is, hogy *ismerlek szép maszk.*

— Az ellen nincs kifogásom, hogy ösmerjen, de ha félre ismer, nem tehetek róla. Én nem takarom az arcomat álarc alá!

— Tehát ön azt állítja, hogy az ész hatalmasabb az embereken, mint a sziv.

— Igen. Vannak kivételek, de ezek éppen a szabályt erősítik meg. Példákból tanul az ember s a kivételes példákból

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónktól.

— febr. 6.

A mai ülés a viharok napja volt. Előbb Andrassy Gyula gróf körül fogott a vita és keletkezett a zaj, utóbb Ugron Gábor és Fejérváry körül. Az egész ház fel volt forgatva, a képviselők jobbról és balról magukból kikelve zajongtak, majd a terem közepére tódulva már-már úgy látszott, hogy hajba kapnak egymással. Ugronért különösen a néppárt exponálta magát, ordítva követelték Fejérváry rendreutasítását, meg az egész jobboldal, mint egy ember állott Fejérváry védelmére, a ki dacosan, felemelt fővel nézett szembe a felzuduló baloldallal.

Az elnök képtelen volt rendet csinálni, még kevésbé csendet és csak az ülések többszöri felfüggesztésével csillapította le egy kissé a szenvedélyeket.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök Tallián Béla.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán, Fejérváry Géza báró, gróf Széchenyi Gyula, Láng Lajos, Darányi Ignác, és Cseh Ervin.

Elnök fél 11 kor megnyitja az ülést elparentálja Hortoványi Józsefet, mire Bauer Mihályt és Kaas Ivort a nap fenn tartásával igazolják.

Nagy vihar Andrassy beszéde miatt.

Elnök jelenti, hogy a napirend előtt Barta Odön és Holló Lajos felszólalni akarnak.

Barta Odön. Nagy csalódás érte azt

a nemzetet, a mikor olyan férfi a kinek tradícióival, multjának hívatásával és tehetségénél fogva a nemzet élére kellene hogy álljon, hogy aspirációinak szárnyat adjon olyan közjogi fejtegetéseket bocsát utnak, a melyek a nemzet közjogát támadják meg és a ki, a helyett, hogy a közjog védelmére kelne, a hatalomhoz szegődik és a hatalmikegy mosolyára vágyik. (Tetszés a szélbalon.) Szomorú csalódás ez és jogosan keltette fel a feljajdulás hangját. Az a jelszó, hogy nyelvben él a nemzet nálunk élő igazság kell, hogy legyen. Mert ez a nemzet csak addig élhet a míg nyelvben él. A gróf azt mondta, hogy a hadseregben törvénytelen volna a magyar nyelv. (Szégyen gyalázat!) Andrassy elfelejti, hogy a felségjogok a nemzettől származnak és hogy a királyi hatalom a nemzetnek a királyra átruházott hatalma, (Tetszés.) Hogy tehát jogos kívánalmunk az, hogy a hadseregben a magyar nyelv érvényesüljön, az kétségtelen abból, hogy a nemzet ezt a jogát soha fel nem adta. Andrassy fejtegetése nem egyéb, mint az osztrák Verwirkungstheorie, (Zaj.) Jaj, ha ily tanok szolgálatába szegődik a kormány A hadsereg nyelve nem közös ügy. A kiegyezés nem mondott le a magyar nyelvről. (Nagy zaj.) Apponyi, de maga Deák is többször megmondta ezt. (Nagy zaj.) Sőt Deák tévtannak is mondta azt a hitet, ki mert az ellen eddig nyilvánosan tiltakozni? Börne szavait idézve, azt mondja hogy Andrassy beszéde önkényhez vezet és ez ellen mindnyájan tiltakoznak! (Zajos taps, helyeslés balról.)

Széll Kálmán miniszterelnök nem tartja helyesnek és a házszabályoknak megfelelőnek, hogy a napirend előtt személyes ügyet tárgyaljanak a mikor Andrassy beszédére még a vita rendjén is válaszolni lehet.

Kubik : Hangosan beszéljen! Szégyeli talán?

Széll Kálmán miniszterelnök: So-

hasem szégyelli, a mit gondol és mond. Ez ellen tiltakozik. (Eljenzés.) Ha személyes megtámadtatás történt volna, arra reflektálni lehet a vita rendjén. **Felkiáltások**: Ez a nemzet ügye, nem magánügy! Ez fontosabb!

Széll miniszterelnök: Hogy a nemzet nevében a napirend előtt kelljen tiltakozni, azt nem fogadja el (Nagy tetszés, derűlttség.) Nem tartja jogosultnak azt a vádat, hogy Andrassyt a hatalmi kegy vezérelte. Nemesak vád ez, hanem gyanúsítás! (Nagy zaj, kiabálások a szélbalon.) Nagyon nehéz vitakozni akkor ha az igazságot nem szeretik! (Percekig tartó lármá a szélbalon.) **Felkiáltások**: Rendre! Rendre! Eláll! Eláll! (Nagy zaj jobbról. Halljuk! Halljuk!)

Elnök csendet kér, Kubikot rendreutasítja.

Gabányi: Latszik, hogy talián! (Derűlttség.)

Elnök: Gabányit rendre inti.

Széll miniszterelnök: Maga Barta is megmondhatja, hogy Andrassyt vádolta. (Folytonos zaj a szélbalon.) Andrassy pedig a törvény alapján állott. A 67. XII. t. cikket idézi, a mely a belső szervezetét és a vezénnyelvet a felségre bizza. A magyar nyelv jogai meg vannak ma is a hadseregben. (Orfias zaj.) **Felkiáltások** Hol? Hol? Hol?

Elnök névszerint csendre inti a zajongókat.

Felkiáltások a szélbalon: Nem lehet nyugodtan hallgatni! Nem hallgatjuk! Eláll!

Széll miniszterelnök folytonos zajban kiáltja: A magyar nyelv jogát senki csorbítani nem akarja. Ezt a vádat a leghatározottabban visszautasítja. (Élénk helyeslés jobbról, folytonos zaj balról.)

Holló: A miniszterelnök az egyének megadná a jogot a felszólalásra, de a nemzet ügyében való felszólalást nem tartja helyesnek a napirend előtt. Holott akkor, a midőn a nemzet közjogát sértik

látja az örök szabályok erősségét. A világrendelet az ész szuverenitása kormányozza. A szív az ősi ellenzék, a forrongó, lázongó különvélemény, de nagy elhatározásoknál nincs döntő befolyása.

— Csak arra vagyok kíváncsi, hogy önnek mindig ez volt a véleménye a szív és az ész jogairól.

— Körülbelül. Voltak ugyan álmain nekem is. Ezek az álmok keresztül szőtték a lelkemet. Azt hittem álmok nélkül nem is lehet végig élni az életet. De aki ezt állítja a hazugságok szolgálatában áll. Láttam szőnyegetek előkelő szobákban amelyek csupa élénk színekből voltak szöve. Egy-két év mulatén ezek a színek kifakultak. És higgye el még csak finomabbaknak tünnek fel bágyadt színeikkel. A hatásukban volt valami megnyugtatók kényelmes. És ilyen az ember élete is. Bizonyos korban megbarátkozunk azzal a gondolatokkal, hogy álmok nélkül élünk. És csak ekkor élünk igazán.

Az asszony boszankodva szoritotta össze fogait:

— És ez az ön megdönthetlen véleménye. Látssa én nem tudom elhinni. Én azt hiszem ez a felfogás önnél csak álarc. Szeretném álarc nélkül látni.

A férfi halkán kacagott.

— Nem egészen így van a dolog. Ön szeretne *nem hinni nekem* és ellenkezőleg szeretné *hinni, hogy álarcot lát rajtam*. Ellenben én hiszek önnek, hiszem mind azt az életböleletet, amit *elhalgattott* és látom arcát is álarc nélkül sőt belátok a szívébe a kék köpenyen keresztül. Én látom önt úgy, a mint van épen úgy, mint a hogy ön *nem szeretne engemet látni*. Látom önt, a mint lábbal tiporja azon a szőnyegen az álmok élénk színeit s amint elfogja egész valóját a harag, hogy én is szívesen ajánkozom segítségül a vandal munkára. S tapodom én is, olyan komoly készséggel, mintha káposzta-taposásról lenne szó.

Az asszony felszisszent:

— Az ön hasonlatai izléstelenek... és...

A férfi közbe vágott:

— De találók. És ez a fő. Tehát legyünk őszinték egymáshoz. Mint láthatja bennem meg van erre a hajlandóság...

Az asszony mérgesen kapta le az álarcot. A férfi mélyen meghajtotta magát. Egy ideig hallgattak. Azután az asszony a férfi karjába fűzve keztyűs

karjait, sőtára indultak. A teremben mindenki levetette az álarcát, a cigány belekezdett a zenébe s egyesek felálltak a táncra.

Már tánc közben kérdezte az asszony:

— Az ön életböleletében van valami igazság. De én ismertem önt, mikor még másképen gondolkodott. Mondja, ki tanította erre az egészséges filozófiára?!

A férfi mosolygott, de nem válaszolt.

Az asszony megkérdezte:

— Miért nem akar válaszolni?

— Mert ön, a nélkül is megtalálja a választ. Azt akarom, hogy úgy tegye fel a kérdést, a mint fel kell tennie.

Ekkor már kacagott az asszony. Az igazi asszony, akinek tetszik az, ha legyőzik:

— Hát legyen. Mondja Zsoldos én tőlem tanulta a szív hatalma és az ész diadaláról szóló életböleletet?! Az én cselekedetemből szűrte le ezt a filozófiát?

A férfi is kacagott mikor igenlő válaszul megbillentette a fejét...

meg, akkor az ellen tiltakozni kell. (Helyeslés balról.) fokozza Andrassy beszédének súlyát, hogy a félhivatalos lap teljesen magáévá tette Andrassy fejtegetéseit. (Zaj.) Idézi Andrassy beszédének azt a részét a mely arról szól, hogy automative megszüntethetne ellenzék felfogása a közös ügyeket. Igazság-e ez? (Nagy zaj.) Mert a miniszterelnök azt mondta, hogy ők nem szeretik az igazságot. (Oriási zaj.)

Szell Kálmán miniszterelnök: Nem általánosságban mondtam! (Nagy zaj a szélbalon.)

Felkiáltások a szélsőbalon:

Tiltakozunk ellene! Önök nem szeretik az igazságot! Mi akarjuk! (folytonos zaj.)

Elnök többször esenget és esendet kér.

Szell Kálmán miniszterelnök Thaly Kálmán felé megy, mire Thaly elébe jő és a terem közepén a szélsőbal folytonos zajongása között hosszabban beszélnek, közben Thalynek odakiáltják:

Jere vissza! Jere vissza! (Fülsiketítő láрма.)

Holló: Azok, a miket Andrassy a hadsereg egységes nyelvéről mondott, ellenkeznek a nemzet szuverenitásával. (Nagy zaj a szélbalon.) Azok a visszaélések, a melyek a nemzet nyelvével szemben a hadseregben történnek, a nemzet édes jogait érintik és támadják meg, de e jogokat feladni nem fogjuk soha! (Taps balról.)

Azt mondta Andrassy, hogy ha a magyar nyelvet vinnék bele a közös hadseregbe, abból bábeli torony volna. Hát a magyar nyelv idézné elő a bábeli tornyot? Mit értett ezalatt Andrassy? Hogy akkor a hadseregben ei kellene, ismerni a nemzetiségi nyelveket is? (Oriási zaj a szélbalon.) Mi összeforrott egységes nemzet vagyunk és nemzetiségi nivóra lesüllyedni senki kedvéért sem fogunk. (Taps, éljenzés.)

Vészi: Ezt Andrassy sem akarja!

Holló: Ez ellen magának a miniszterelnöknek kellene felállania és visszautasítani. (Zaj.) Lehet az is, hogy Andrassy Ausztriára értette ezt. Hogy a esek és lengyelek is érvényesíteni akarnák nyelvi jogukat?

Zajos felkiáltások jobbról: Ezt gondolta! Ezt gondolta!

Holló: De mi közünk nekünk Ausztriához?! Hiszen ha mi az ő nemzetiségeiket tekintünk, akkor nekünk se államiságunk, se kormányunk nem volna. De ha ők bele akarnának avatkozni ami jogainkba és belügyeinkbe, akkor inkább ölszakadunk Ausztriától, semhogy feladjuk jogainkat. (Taps balról.) Felhossa a solferinói ütközetet, a hol a legnagyobb személyben Benedek a magyar ezredekkel a magyar vezényszóval kezdte meg a esatát. (Tetszés.) Sajnálja, hogy a felsőbb körök csak nagy személyben érznek együtt a nemzettel, de akkor is közzülök kerülnek ki az adminisztrátorok. Az az óhaja, hogy békés időben is velünk legyenek és érezzenek a mágnások. Nem tartja hazafiatlannak Andrassyt, de sajnós, hogy tévedéseikkel odaszegődnek sokan a hatalomhoz, a mi nagyon káros az országra. Kijelenti, hogy az ily káros és veszélyes tanok ellen mindig tiltakozni fognak. (Taps balról.)

Kubik személyes kérdésben megjegyzi, hogy azért mondta Szellnek, hogy szegyeilli magát, mert az csinált tegnap hangulatot Andrássy mellett.

Elnök: Következik a napirend Szell miniszterelnök ismét elhívja Thaly Kálmánt, mire a szélbal oriási zajjal szünetet kér.

Elnök a szünetet el rendeli. Szünet után.

Következik a napirend.

Az ujoncjavaslatok.

Ismét vihar.

Mezőssy Béla helyesli a napirend előtti felszólalást.

Ugron Gábor: Ugy van.

Fejérváry miniszter: Ugron Gábor véleményére nem vagyok kíváncsi!

Ugron: Mégis úgy van!

Fejérváry miniszter: Másodszor mondom, nem vagyok kíváncsi a véleményére! (Megfenyegeti kezével Ugront!) Ne fészkelődjék! (Oriási percekig tartó zaj a szélsőbalról sokan felrohannak az elnöki emelvényre és Fejérváry rendutasítását követelik. Rendre! Rendre!)

Elnök nem tudja mit mondott Fejérváry! ? Hogy ezt megállapítsa, az ülést újból felfüggeszti.

Szünet után.

Tallián elnök kijelenti, hogy a gyors irói jegyzetekből és több képviselő valómásából konstatálta, hogy sem az egyik sem a másik részről sértés nem történt és így rendutasításra nincs ok. (Nagy zaj, ellenmondások.) A szónokot felbontantani nem lehet, de ha a ház megengedi, úgy Ugron személyes kérdésben felszólalhat. (Megengedik.)

Ugron Gábor: A gyorsírói feljegyzés hűzagos, mert Fejérváry azt is mondta, Ne fészkelődjék, mert különben Fejérváry már harmadszor fenyegeti meg, de ő mindig hallgatott és hallgatni fog, mert Fejérváry egyszer megtagadta tőle a lovasias elégtételt és Fejérváryt véna aszszonynak mondotta (Oriási zaj jobbról. Zajosan éljenzik Fejérváryt.)

Elnök: Ugront rendutasítja.

Ugron felszólítja Fejérváryt, hogy mondja meg, mit akart fenyegetéseivel. Ő felemelt fővel nyugodt lélekkel és üres zsebbel fogja meghallgatni.

Fejérváry Géza röviden felel. Benne van az akkori jegyzőkönyvben, miért tagadta meg, Ugrontól az elégtételt. — Egyéb mondani valója nincs.

Kakovszky István szerint nem is vettek fel jegyzőkönyvet.

Szeletiványi Arpad kijelenti, hogy ő figyelt is, közel is ült, de nem hallotta, hogy Fejérváry Ugront megfenyegette volna.

Mezőssy Béla kéri, hogy beszédét holnap mondhasa el. Oriási zaj.

Elnök: A házszabályok ezt nem engedik. (Fülsiketítő láрма. — Holnap! Holnap!)

Elnök az ülést ismét telfüggeszti.

Szünet után a jelenetek ismétlődnek. Az ellenzéken mindenki egyszerre kiabál.

Elnök: kijelenti, miután Mezőssy szavait a zajban ugysem lehet hallani, beszédét holnap mondhatja el.

EGYHÁZ és ISKOLA.

A Magyar Irodalom Társulat ma szombaton este 7 órakor rendes heti felolvasó gyűlést tart, melynek tárgysorozata következő: 1. Tóth Sándor th. szaval. 2. Erdei Károly th. bírálja Nagy Soltán jh. verseit. 3. Nagy Sándor jh. egyet-mást elmond régi kuruc fejedelmkről. 4. Varga Domokos th. szaval. 5. Milotay István jh. felolvas. 6. Szombat Kálmán 8. o. szaval. 7. Kövér Arpad th. felolvas. E gyűlésen fogják megválasztani az eltávozott Forberger Béla helyére a társulat pénztárosát is.

A kamara elnöke a kiegyezésről.

feb. 7.

Szabó Kálmán elnök, mint tudósításunkban röviden megemlítettük, a kereskedelmi és iparkamara tegnapi közgyűlésén napirend előtt felszólalva találó képet festett az ország állapotáról s a kiegyezési javaslatokról. A nagyérdékű felszólalás hiven visszaadva a következőleg hangzott.

Ez új évben ezen első közgyűlésünk alkalmából üdvözlöm önöket tisztelt uraim. De ezen esernökben, melyet a magyar kereskedelem és ipar érdekei munkálására emeltünk s ezen helyről ahová az örök megisztező bizalma közös érdekeink egyik öréül állított, szomorúsággal telt szívvel kell megemlékezni azon sajnós körülményről, hogy az elmúlt esztendővel nem esupán egy felette rossz gazdasági évünk sorakozott és merült el a többihez; de bizonytalan időre talán magával rántotta gazdasági önállóságunk megvalósulását is, melyet gazdasági újításjűletésünk reménysugarai már-már kezdtek bearanyozni.

Az új év reggelén arra ébredtünk, hogy a két kormány között létre jöttek a gazdasági kiegyezés feletti megállapodások és pedig ismét a közös vámterület alapján. Hogy ez mit jelent kereskedelmünk, iparunk jövő fejlődésére nézve, már tárgyalnunk sem kell: hiszen ha a 67-iki kiegyezés óta gazdasági állapotaink alakulásai nem nyujtanak elég tanulságot vezető férfainknak, akkor nem lehet mást gondolnunk, — minthogy esukott szemmel idegen érdeket szolgálunk.

Most, amidőn a nagy Széchényink emlékét ünneplik társadalmunk kiválóságai, méltán kérhetjük: ha vajjon szabad-e az ő szelleme értelmében anyagi boldogulásunk feltételeit esupán egy irányban biztosítani?

Hiszen a természet törvénye is azt tanítja, hogy azon szerveinktől, melyekre a létért való küzdelemben, önvédelemben szükségünk van, mit a szem, kar stb. legalább is párvával látott el a gondviselés bölcsessége: nehogy az élet viszonyában egyiknek elvesztése folytán tehetetlenekké váljunk, elpusztuljunk. — Mennyivel inkább fennáll ezen többszörös biztosíték szüksége egy nemzetnél: amely minden körülmények között élni akar. Anyagi boldogulásunk biztosításául szolgáló egyetlen hajón földmivelésünk mentő révébe magára hagyva már úgy is alig érhet el; sülyed, mert túl van terhelve: de nem édes hazánk dus rónáinak kíneseivel, hanem idegen terhek, az eladósodás ólom sulyával.

Az ipar és kereskedelem, teremtő, alkotó erejével nem siethet mezőgazdaságunk segítségére: mert maguk is gyengék, a szomszéd túl erős verseny szelei miatt nem tudnak erőre kapni, fejlődni.

Rosz idők járnak reánk kereskedők, iparosok. Hirdetik szóval a gazdasági tényezők harmónikus fejlesztésének szükségét s a gyakorlatban egynek támogatásában felolvas minden jóakarát, a másik fősoportból az ipari és kereskedelem-től még a legegyszerűbb védelmet, támogatást is megvonják. Nem akarván más lenni, mint tisztán agrár állam.

Idegen érdekek miatt elvágjuk az utját a nemzet vagyonosodásának; ami pedig előfeltétele lenne állami függetlenségünknek.

Hogy mily jövő vár hazánkra, nemzetünkre ily körülmények között? erre ismét a nagy Széchényivel felelhetünk: elszegényedés, aztán szolgaság.

A műpártoló-egyesület ülése.

— febr. 7.

A debreceni műpártoló-egyesület tagjai tegnap délután 6 órakor választmányi ülést tartottak, a melyen Puky Gyula főispán elnöklése alatt jelen voltak: Simonffy Imre, Vecsey Imre, Csikos Sándor dr., Bakos Tibor, Oláh Károly, Pálffy József, Kenézy Gyula, Magoss György dr., Muraközy László, Mihalovics Jenő, Tüdös Kálmán dr., Dalmy Tibor, Roncsik Lajos, Rajzó Miklós és Szücs Géza egyesületi titkár.

(A városi muzeum ügye.)

A titkár jelenti, hogy a Lőfkövcis-féle városi muzeum hivatalos átvétele megtörtént s a muzeum tárgyairól leltárt vettek fel.

Oláh Károly erre vonatkozólag előadja, hogy Lőfkövcis Artur a felajánlott 500 koronás alapítvány első részletét 500 koronát lefizetett s azt takarékpénztárilag kezeli a város. A városi muzeum felállításának ügye különben folyamatban van s a tanács a márciusi közgyűlésre a szervezetet illetőleg javaslatot is fog tenni.

Puky Gyula főispán kijelenti, hogy a kormány jelentékeny támogatást helyezett kilátásba az esetre, ha a városi muzeumot felállítjuk, de a kormány közege Fraknói Vilmos kijelentette azt is, hogy a muzeumnak városi szervezetben kell létesülnie. Mindazonáltal örvendetes — ha a műpártoló-egyesület a muzeum rendezését és gondozását illetőleg a városnak segítségére lesz.

A választmány elhatározza, hogy erre vonatkozólag közreműködését készséggel felajánlja a városi tanácsnak.

Simonffy Imre terjeszti elő ezután, hogy Kossuth Lajos nagy hazánkfia orvosától dr. Basso-tól már régebben egy keretbe foglalt virágkoszorút kapott, a melyet Kossuth Lajos Magyarországból kapott s melyet még életében Basso dr.-nak ajándékozott. Ezt az érdekes ereklyét most a muzeumban ohajtja elhelyeztetni.

A virágkoszorút az egyesület további intézkedésig birtokába vette addig is míg a muzeumban elhelyezhetik.

Dr. Csikos Sándor bejelenti, hogy Kémerly Mikó Gyula debreceni kereskedőtől egy 1808-ból való értékes régi képet kapott, mely szintén a városi muzeumban lesz elhelyezendő. A kép Ferenc császárt ábrázolja:

(A műpártoló egyesület eddigi működése.)

Csikos Sándor dr. egyesületi elnök ezután az egyesület múlt évi történetéről számol be. Megemlékszik a december hónapban rendezett műtárlatról, mely szépen sikerült.

A városi muzeum ügyében is tevékenyen működött közre.

Szó volt egy művészestély rendezéséről is, de egy ilyen mulatság rendezésére nem volt meg a kellő alkalom, miután hasonló természetű mulatságokban bőven volt része és lesz a farsangon keresztül a debreceni közönségnek.

(Az ez ideai tervrajz.)

A mostani évre vonatkozólag előterjeszti az elnök, hogy az egyesület ápril hónapban helyi művészek képeiből kiállítást ohajt rendezni. A kiállításra képeket ígértek Pálffy József, Rajzó Miklós, Bakos Tibor, Bosznay István, stb.

De erre a kiállításra vonatkozólag van egy indítványa, az ugyanis, hogy helyi családoktól lehetne művészi értékű magán tulajdonú képeket kérni a kiállít-

tás időtartamára, a mely képek értékét az egyesület felülbírálná. Ezen kívül a tárlaton iparművészeti tárgyakat is kiállításának.

Rendezne az egyesület azután még egy műkedvelői kiállítást is a melyen Debrecen műkedvelő festői vennének részt. Ez a kiállítás is belépti díjakkal lenne rendezve.

Felkérné az egyesület továbbá a műkedvelő fényképészeket is, hogy vegyenek részt a kiállításon egy külön csoportban. Ez a kiállítás június hónapban lenne.

Az őszön pedig egy a múlt évhez hasonló nagy, művészi képtárlatot fog rendezni, az egyesület. A képtárlatra a képzőművészeti társulat fog képeket küldeni.

Az elnöki jelentést a választmány általánosságban tudomásul vette.

A művész estély rendezésének tervét pedig egyelőre levette a választmány a napirendről.

(A pénztári jelentés.)

Mihalovics Jenő pénztárnok jelenti, hogy a műpártoló egyesületnek 222 rendes és 13 alapító tagja van. A múlt évi bevétel 3160 korona 84 fillér volt, a kiadás pedig 1938 korona 61. fillér. Az egyesület tiszta vagyona 1902. december 31-én 1312 korona 23 fillér volt. A hátrálékos tagdíjak szigorú behajtására vonatkozólag is határozatot kér a pénztárnok.

A választmány pénztári számadást a felügyelő bizottság jelentésével együtt örvendetesen veszi tudomásul.

(Egyéb jelentések.)

Bakos Tibor igazgató az elmúlt tárlat erkölcsi eredményéről számol be s kijelenti, hogy azzal az egyesület minden tekintetben meg lehet elégedve.

Szücs Géza dr. a kitünően sikerült tárlat körül kifejtett önzetlen buzgóságukért köszöneti szavazását javasolja Bakos Tibor és Pálffy József igazgatóknak, úgy szintén Zong Juliska urhölgynek és a sajtónak.

Az indítványt egyhangulag elfogadták.

Csikos Sándor dr. indítványának többi részét az idő előrehaladottsága miatt egy még a közgyűlésig tartandó választmányi ülésre halasztották.

Végül a választmány a műpártoló-egyesület rendes évi közgyűlésének határidejéül március hó 1 napjának délelőtti 10 óráját teszi ki.

BUDAPESTI TUDÓSÍTÁS.

Az udvar köréből. Ő felsége tegnap reggel 7 órakor misét hallgatott a Szent-István kápolna oratóriumában, azután visszavonult lakosztályába. Tíz órakor gyalogszettel Orsecky titkos tanácsos kíséretében, Gallé Antal főfelügyelő várkapitány vezetése mellett lement az új lovaglósikola megtekintésére. Ekkor lovagolt József Agost királyi főherceg legidősebb fia, József Ferenc királyi főherceg. A király örömet fejezte ki az ifjú herceg lovaglása fölött s az új lovarda tüzetes megtekintése után nagy meglepéssel távoztán lakosztályába tért vissza.

Hortoványi József halála. Hortoványi Józsefnek, a Magyar Allam elhunyt szerkesztőjének holt tetemét ma délből helyezték ravatalra a Só-utcai gyászházban levő lakásán. — A temetés innen megy végbe ma szombaton délután 4 órakor.

A szertartás dr. Khol Medárd főszentelt püspök végzi, a végtisztességben testületileg vesznek részt: A Hirlapírók nyugdíj intézetének, a Szent István tár-

sulatnak, a katolikus körök tagjai, mint a melyeknek az elhunyt igazgató-sági tagja volt, s a Budapesti újságírók Egyesületének küldöttsége. Szertartás után a koporsót vasuton a Balaton-füred melletti Arácsra szállítják, a hol a családnak sírboltja van. Arácson vasárnap délután lesz a temetés.

Hortoványi halála mindenfelé, de különösen a katolikus körökben óriási részvétet keltett. Tegnap délelőtt már igen sok részvétlevél és távirat érkezett az özvegyhez és igen sok részvétlátogató kereste fel a Magyar Allam szerkesztőségét, akiket Szemec Emil szerkesztő fogadott.

A halálesetről a családon kívül gyászjelentést adott ki a Budapesti Újságírók egyesülete, a Magyar Allam szerkesztősége és a Pázmány Egyesület

H I R E K

Napló.

Iparmúzeum, nyitva minden vasárnap és ünnepnapon d. e. 9—12-ig.

Febr. 6. A műpártoló egyesület választmányi ülése.

Febr. 7. A vörös kereszt egyesület bálja. Arany-Bika.

Febr. 9. A városi közigazgatási bizottságülése, városháza nagytermében d. u. 3 órakor.

Febr. 9. A szinügyi bizottság ülése. (Városháza nagyterme.)

Febr. 10. Tanács értekezlet a városi nyomda ügyében délután 4 órakor.

Febr. 11. A Csokonai-kör felolvasó ülése. Város háza.

Febr. 15. A polgári-kör közgyűlése d. u. 3 órakor a kör saját helyiségében.

Febr. 15. Az iparos ifjuság tanemulatsága. Arany-Bika.

Febr. 21. A függetlenségi párt estéje. Arany-Bika.

Febr. 22. Ipartestület közgyűlése.

Febr. 22. Evang. filléregylet tea-estéje.

Febr. 28. A kölcsönös segélyező egyesület közgyűlése d. e. 10 órakor (Városháza nagyterme.)

Öngyilkos könyvelő.

Revolver és marólug

— febr. 7.

Ragaszkodunk az élethez. Mindent elkövetünk, hogy földi létünket mennél hosszabbá tegyük. Miért? — Talán mert szép, talán mert félünk a halál után jövő ismeretlentől.

Vannak azonban kivételek s e kivételek között nem utolsó az alatti eset hőse.

Hüse János könyvelő — üzletvezető volt Szücs Károlyné puskaműves üzletében; — különben a tulajdonosnőnek testvére volt.

Tegnap virradóra betért a Deák Ferenc-utcán levő Zöldfa című vendégfogadóba. Ivott valamit s külön szobát bérelt.

Reggel 9 órakor a szálló tulajdonosa szokás szerint végigjárta a vendégszobákat, hogy a vendégek esetleges rendeléseit felvegye.

A Hüse János szobájából nehéz, kínos hörgést hallva, rémülten nyitott be. A szerencsétlen ember ott feküdt az ágyán halálsápadtan s szájából ömlött a vér.

A tulajdonos rögtön telefonált a

rendőrségre, honnan Fehér Mihály rendőrbiztos hamarosan megérkezett dr. Vargha Emil kerületi rendőrorvossal.

A vizsgálat során kiderült, hogy Hüse János először egy fél vizespothar marólugot ivott.

Mikor a borzasztó mérég megkezdte a rombolást, az előre elkészített revolverhez nyult s mind a hat golyót belelőtte testébe.

Ez a szívósság meglepte még a rendőrorvost is.

A golyók mindegyike talált. Hüse Jánost gyorsan beszállították a közkórházba, hol délután 5 óráig haldoklott, míg a halál megváltotta szenvedéseitől. Kihallgatni nem lehetett egy perere sem volt eszméleténél.

Erdekes, hogy a hat golyó közül egy sem sértett nemesebb részt s ha a szerencsétlen fiatalember marólugot nem ivott volna, még megmenthették volna az életnek.

Holttestét fel fogják boncolni.

*** Virág a műhelyben.** Részletes tudósítást hoztunk tegnap a kamara nagyszabású gyűléséről, az anyagi érdekek tömegéről, melyeket mesterkezdek faragtak formásra s melyeken a közgyűlés szakavatottsága szinte játszva uralkodott. A komoly érdekek e pörölyesattogása között a rideg anyagok közé egy szál virág is keveredett, mely egy perere poetikus hangulattal töltötte be a műhely levegőjét. Erről most utólag számolunk be. Szabó Kálmán elnök az elnöki előterjesztések és jelentések végén még egy családias jelentésre kért engedélyt. Üdvözölte Szávay Gyulát, kinek a közgazdasági tér cserlombjai mellé az ország előkelő irodalmi társasága, a Petőfi-társaság az elismerés virágkoszoruját nyújtotta át, amikor tagjai közé beválasztotta Szívólvó jövő éljenzés volt erre a közgyűlés válasza s Szávay örömmel köszönte meg az ovációt. Azt mondta: az irodalmi kitüntetést büszkén és boldogan viseli, annyival inkább, mert e dísz viselve itt az ő otthonában a családi körben talán ez is hozzájárul, hogy őt kedvesnek tartják.

*** Eljegyzés.** Kaszás István hajduszováti földbirtokos, vármegyei virilis f. hó 4-én eljegyezte Kaszás József balmazújvárosi főjegyző és neje Tóth Vilma egyetlen leányát Irén kisasszonyt.

*** A függetlenségi párt táncvigalma.** A debreceni függetlenségi és 48-as párt február 21-én szombaton az Arany Bika szálló dísztermében zártkörű táncvigalmat rendez, melyre most küldik szét a meghívókat. Belépő díj személyenként 2 korona. A táncvigalmon a Magyar testvérek zenekara huzza a talpalát valót. Ezek óta a mulatságok között legnépesebb volt a függetlenségi kör bálja, melyen megesegett hogy 200 pár táncolta a körmagyart. A vigalom rendezősége következőké alakult meg: a) A párt intéző bizottsága: Kertész János alelnök, Dr. Fejér Ferenc jegyző, Dr. Gulyás István jegyző, Csobán József ellenőr, Pongó Lajos pénztárnok, Török Bálint ellenőr. Dr. Bacsó Dezső, Dr. Bakonyi Samu, Dr. Burger Péter, Bószörményi Mihály, Dávid Mihály, Erdei Ferenc, Dr. Freund Jenő, Harangi Sándor, Herczeg János, Hódi Béla, Juhász Ignác, Kertész Mihály, dr. Kocsár Gábor, Kiss Bálint,

Kertész István, Kecskés István, Márton Imre, L. Nagy Balint, dr. Magy Zsigmond, T. Nagy János, Vályi Nagy Gusztáv, Ori Mihály, Pető István, ifj. Schwarz Vilmos, O. Végh János, Varjas János, Zöld János, biz. tagok. — Rendező bizottsági elnökök: Kertész János, B. Nagy János, b.) Rendező bizottság: Aszalós Lajos, Bányai Péter, Legifj. Bányai István, Bagdi Károly, Balogh Péter, Boros Sándor, Boros Izidor, Bence Mihály Erdélyi Sándor, Erdélyi József, Erdélyi P. ifj. Faragó István, Földesi Gerzson, ifj. Gombos István, ifj. Gombos János, ifj. Gombos Ferenc, Gyórfi István Hajnal Ferenc, Horkay Lajos, Hegyi Imre, Ilyés János, Juhász Ferenc, Kaszás István, Kecskés János, Kopányi Dávid, Kerékgyártó József, Kovács László, Kovács Ferenc Kertész István, Kertész László, Kertész András Kertész Imre, Kertész Lajos, ifj. Kertész István, ifj. Kertész János, Komlói Imre, Király Gyula, Kéri Lajos Kiss László, Kiss József, Kiss István, Mike János, ifj. Mikó József, Molnár János, Mészáros István, Magy Ferenc, Ormós József, ifj. Ormós József, Okros Sándor, ifj. Piros József, ifj. Pető József, Pósalaki Mihály, ifj. Polgári Márton, Salánki Ferenc, Salánki Mihály, Sarkadi Ferenc, Szöllösy Sándor, Szőke János, Szilágyi Lajos, Szilágyi Ferenc, Szabó László, Szabó György, Tassi Miklós, Teremi Gábor, Uri István, Varga József, ifj. Zöld János. Bálrendezők: Dr. Király Péter és Zong János. — Táncrendezők: Schaf János és Schaf Ferenc.

*** Orvosok a betegápolási alap terhére.** Megtörtént nem egyszer, hogy a hatósági illetve kerületi orvosok a betegápolási alap terhére egészségügyi cipőket, testegyenészetit fűzőket, mulábakat, kezeket stb. rendeltek. Miután pedig ezek a cikkek inkább a ruházati felszerelések közé tartoznak, másrésztől majdnem fényűzési számba menő dolgok a belügy miniszter e rendelte, hogy a kerületi, hatósági orvosok a jövőben ilyen rendelésektől óvakodjanak s gyógyszereken kívül a betegápolási alap terhére csak szemüvegeket, sérvkötőket, mankót stb. rendeljenek. A miniszter erre vonatkozó rendelete tegnap érkezett meg Debrecen városához.

*** Háromszáz gyermek kiűntetése.** Érdekes mozgalom indult meg tavaly Budapesten, hogy az iskolás gyermekeket szabad óráikban a virágneveléssel foglalkoztassák. Ezen nagy jelentőségű eszme lelkes előharcosa Mauthner Odön es. és kir. udvari magkereskedő, ki már 1901-ben több ezer növényt osztott ki továbbnevelésre gyermekek közt, most pedig diszes éremmel díjazta mindazokat, kik a legjobban nevelt és ápolt virágokat mutatták be. Mint értesülünk e héten ismét 5000 eszerp jácintot osztott ki közöttük Mauthner Odön, kinek a keréteszet terén már annyi áldásos és szép közhasznú intézmény létrejöttét köszönhetjük. — Mauthner nemcsak az ő ismert áldozatkészségével, hanem magvainak kitűnő minősége révén is rászolgált az általános elismerésre és büszkén vallhatjuk, hogy Európa három elsőrangú és legnagyobb magkereskedőinek egyike — Mauthner Odön. — Tisztelt olvasóink b. figyelmébe ajánljuk legújabbban megjelent igen gazdag tartalmu képes magárjegyzékét, melyet szívesen ingyen küld az érdeklődőknek.

*** A Polgári Asztaltársaság gyűlése.** A Polgári Asztaltársaság ezúton is felkéri tisztelt tagjait, hogy február 11-én este 8 órakor minél nagyobb számban

jelenjenek meg a Dréher söresarnok külön helyiségében. — A gyűlés tárgya a február hónap végén tartandó jótékony célu mulatság megbeszélése és az előkészítő intézkedések megtétele.

*** Cigányélet.** Rosz napok járnak a téglavető barna lakosaira. Az utóbbi időben sok rosz fát tettek a tűzre s a rendőrség meg nem köszönt érdeklődése folytán nagyon sokan kerültek a hűvösre. Tegnapelőtt 7, tegnap ismét 6 cigányt és cigányasszonyt tartóztatott le a rendőrség.

Kihallgatásuk során feltűnt egy ragyogó szemű, jóképű cigánymenyecske. Bátran állított a vizsgálatot vezető Erdélyi tb. kapitány elé:

— Kezsit esokolom!

— Hogy hívnak? — kérdi a kapitány.

— Rostás Maci, — esokolom alásan.

— Van-e férjed?

— Van kezsit esokolom.

— Hol esküdtetek meg?

— Azs akácsfa alatt instálom.

— Gyereked van-e?

— Van bizony, csuda gyerek, itt van instálom.

— Hol kereszteltetek?

— Hol-e? Azs árokban, kezsit esokolom, karácsony sombatján, bétörtük a jeget, ugy kereszteltük meg. Azsirt ijén csuda esz a gyerek.

*** Öngyilkos cipész.** Tóth Sándor 20 éves cipésmester szüleinek csapókereti lakásán tegnap délután föbelötte magát, s meghalt. Ebéd után bevonult szobájába s levelet írt. A levél, mely el van mázolódva a könnyektől a következőké hangzik:

Kedves szüelim!

Köszönöm a maguk szívességét, amit tettek én irántam, és kérem kedves szüelimet, hogy szegény módon temessenek el engemet, ezt is csak azért tettem, hogy nyugodtan lehessenek. Isten velük, Sándor.

Azután kiment az udvarra, előrántott zsebéből egy hatlövetű revolvért, s a homlokába lött. A lövés halálos volt, s mire a házbeliék elősiettek, Tóth Sándor kiszenvedett, a 9 milliméteres golyó szétromosolta agyvelejét. — Holttestét beszállították a kórház halottas kamarájába. A lesújtott szülők nem is sejtik, mi indította gyermeküket a végzetes tetre.

*** Batyubál.** Kedves, családias jellegű batyubált rendez a Halász-féle söresarnok asztaltársasága február 14-én a Margit fürdő dísztermében. A batyubál családias, magánjellegű lesz, belépő díj nélkül, és fizetőpincér nélkül, — és mint a meghívón jelezve van a hölgyek teljesen háztas öltözetben jelennek meg. A fennmaradó pénzt és eledelket a népkonyha és a 48-as honvédek javára fordítják. A batyubált rendezik: Seipel Sándor, Dorsek Hugó, Horváth János, Truka Teofil, Paczelt János, Sima Ferenc, Némethy László, Hoffmann Sándor.

*** Kifosztott ruhakereskedés.** Balla Mihály csapó-utcai férfiruházletébe az elmúlt éjjel eddig ismeretlen tettesek betörték, s a felhalmozott ruhaneműket alaposan megdézsmálták. A betörésnek egy egészen új leleményes módját eszelték ki a tettesek. Az üzlet kirakata felett egy több házon is látható félkör alakú ablak van. A betörők az épületfal kiszögellései és a vászonredőny vasrudja segítségével felkuszta eddig az ablakig, beuzták, s beugrottak a kirakataban. Sietős munkát végezhettek, mert a boltba

be sem mentek, csak a kirakatban felhalmozott 320 korona áru kész férőruhát dobálták ki és vitték el. — A rendőrség egész nap folytatta a nyomozást, melynek már némi eredménye is van, majdnem bizonyos, hogy a betörést cigányok követték el.

* **A karriér.** . . Kucik Margit ismerős alakja a debreceni csavargó világnak. Megromlott lelkű leány, a kit többé már nem lehet semmi hatalommal a jó utra téríteni. Sok-sok baja volt vele a debreceni rendőrségnek, a melynek közegei nagyörömmel vették a bűnös Margit azon kijelentését, hogy kivándorol külföldre. És Kucik Margit a kirándulásra tényleg és komolyan elszánta magát. Tegnap be is adta utlevél iránti kérelmét a városi hatósághoz. Kucik Margitot jellemzi az a mondása, a melyet tegnap az utlevél átadásánál mondott az illetékes városi tisztviselőnek:

— Megyek Romániába s most már igazán megkezdem a karrieremet. . .

* **Harcias dohányosok.** Csiba Gyula és Takács István tanyai dohánymunkások berándultak tegnap Debrecenbe egy kis világot látni. A világ helyett azonban a pohár fenekét nézegették, s alaposan lerészegedtek. Berugva állítottak be Lőrinc Mihályné Atila-téri pálinkamérésébe, s italt kérek. Az asszony látva hogy a két ember máris holtreszeg, nem adott pálinkát, mire a két dohányos 2—3 kilós ólmos fűtykösökkel támadt rá a tulajdonosnőre. Meg is ütötték, de szerencsére a többi vendégek hamarosan lefűlelték a megvadult embereket, s így nagyobb baj nem történt. Mindkét dohányost beszállították a rendőrség büntető osztályához.

* **Hordár-íparengedély** felállítására vonatkozólag hirdet pályázatot Maros-Vásárhely rendőrkapitánysága. Akik akár mint egyesek, akár mint vállalkozók saját személyükre ezen íparengedélyt megszerezni óhajtanak, 60 k. biztosíték letétele mellett felvilágosítást szerezhetnek a m. vásárhelyi rendőrkapitányságtól f. febr. végéig.

* **Nyilvános köszönet és nyugtázás.** Szegény iskolás gyermekeink téli felruházásához alantjegyzett t. c. nemesszívű adakozók következő adományokkal voltak kegyesek hozzájárulni: Lichtstein Sámuel 100 kor., Reihman Armin, Nagy Jakab 50—50 kor., Lichtblau Albert 30 kor., Hungaria asztaltársaság 28 kor. Harstein József, id. Fischbein Ignác, Rosenfeld Salamon, Harstein Péter, Kenyeres Károly, Kandel Ferenc, Rosinger Lajos 20—20 kor. Dr. Gutfreud Sámuel 15 kor. Katz Lajos 11 kor. Fleischman Mór, Fried Emil, Hajnal Samu, Drucker Mór, Kohn Adolf és fia, dr. Freund Jenő, Fürst Odön, Falk Lajos, dr. Fejér Ferenc, dr. Hegedüs Jenő, Geiger Simon, Holländer József, Bechert Manó, Stern József és testvére, Löfkovits Arthur, Weisz Lévy, dr. Popper Mór, Ranunkel H. és fia, Hofelder Jakab, dr. Kemény Mór, Glück Vencel, Emerich Arnold, Berger Henrikné, Lusztig Károly, Berger Jenő, dr. Berger Andor, Lichtstein Mózes, Fisch Ignác, Fried Leó, Ormódi Lajos, Katz Mihály 10—10 kor. Darvas Izidor 7 kor., Róth Antal 6 kor. 60 fill., dr. Balázs Bertalan, Szöllösi Ferenc 6—6 kor., Winkler Márton, Hirschfeld Armin, Liederman Henrik, dr. Lukács Emil, dr. Szántó Samu, Unger Albert, Falk Armin, ifj. Schwartz Vilmos, Krémer Adolf, Roth Ignác, Nasch József, Lusztig Dezső, Lukács Armin, dr. Balkányi Miklós, Békés Lajos, Szégál Zsigmond, Debreceni

Jenő, Domán és Kure 5—5 kor., Hoffman Sándor, Klein Mór, Aufricht A. és Vilmos, Goldblatt Jakab, Wenér Adolf, dr. Reichard Manó, dr. Kardos Albert, Adler Simon, Csengeri Ferenc, N. N., Mandel Rezső, Fisch test., özv. Rosenberg Albertné, Reich Herman, Török Samu 4—4 kor. Glück Béla, Stern Miksa, Markovits Károly 3—3 kor., Schweitzer J., dr. Ujlaki Hugó, dr. Weisz József, dr. Nyiri Ernő, Klein Ignác, Boros test., Márkus Miksa, Deutsch A., ifj. Csengeri I. dr. Révi Nándor, Békési Albert, dr. Burger Péter, Karcag Gyula, Kovács Géza, Goldstein Hidvéger Miklós, Hidvéger Mihály, Sener S. Brun Miksa, Turai, Molnár Ernő 2—2 k. Müller S. özv. Fried. K.-né, Ernst Ede, N. N. N. 1—1 k. Fogadják kegyes adományaikért alulírott iskolaszék hálás köszönetét. A debreceni izr. iskolaszék nevében dr. Popper Mór iskolaszéki elnök Darvas Izidor iskola-pénztáros. Kuthi Zsigmond jegyző.

* **Debreceni kivándorlók.** Hogy az ország határszéli vidékéről nap-nap után tömegesen hagyják el hazájukat a magyar polgárok, azon már nem is csodálkozunk, legfeljebb azon gondolkodunk, hogy miképen lehetne a kivándorlásokat megakadályozni. De az már igazán bámulatos, hogy még a gazdag Debrecen lakosai közül is vannak olyanok, akik külföldre vágyakoznak. A tegnapi napon is 6 debreceni adta be utlevél iránti kérelmét Debrecen városához. A kivándorlók közül 5-en Amerikába szóló utlevelet kérnek.

* **Talált kutyák.** Ifj. Szabó Mihály joghallgató tegnap két jól gondozott szép kutyát talált, miket szánalomból lakására vitt. Ezután szállítja fel az ebek tulajdonosát, hogy minél előbb szállítsa el őket. A talált kutyák közül egyik foksterier, másik angol kutya. Ifj. Szabó Mihály lakasa Hunyadi-utca 13 szám.

* **Tolvaj üldözés.** Birinyi Mihály mikepéresi lakos szekeréről Lada János foglalkozás nélküli egyén ellopott egy szűrt. A gazda észrevette a lopást s üldözőbe vette a tolvajt. Közben rendőrök csatlakoztak hozzá, s együttes erővel hosszas hajkurázás után sikerült elcsipni a derék Ládát. Bekisérték, kihallgatták, s ügyét átteszik a bírósághoz.

* **Szabómunkások gyűlése.** A debreceni magyar szabó munkások vasárnap délután fél 3 órakor a Korona vendéglő nagytermében értekezletet tartanak, a melyen helyzetük javítása céljából fognak értekezni.

* **Hűtlen cseléd.** Egy előkelő csapó-utcai uriember, K. S. 104 koronát adott hetesének, Kiss Zsigmondnak, hogy tegye fel a postára. A hetes el is ment és vissza — se jött. Elillant mint a benzín s magával vitte a 104 koronát. K. S. feljelentette hűtlen hetesét s most a rendőrség érdeklődik Kiss Zsigmond tartózkodási helye iránt.

* **A Szent László dalegylet** ma, szombaton, este 8 órakor tartja első igazgató választmányi ülését a róm. kath. iskola IV-oszt. tantermében.

* **A „Polgári takarékos és segélyszövetkezet”**. (Piacz-utca 83. sz. a.), mely ez idén is 6% osztalékot ad tagjainak, — ez uton értesíti a t. közönséget, hogy a most alakult VII. évtársulatba tagok még mindig mulasztási illeték nélkül léphetnek be. Kölesönöket a f. VII. évtársulatra is folyósít.

KÖZIGAZGATÁS.

Tanács ülés a városházán. Ma, szombaton délelőtt 10 órakor rendes tanácsülés lesz a városházán Kovács József polgármester elnöklete alatt, a melyen a múlt évi hátralékos ügyeket intézik el s ezen kívül folyó ügyeket fognak tárgyalni.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Febr. 7. szombaton: *Loute*, bohózat. G.
Febr. 8. vasárnap: d. u. *A kis szőke-*
eny, daljáték, este *Loute*, bohózat.

— (*Loute*.) A Vigszínház *Loute*-ja tegnap este bevonult a debreceni színházba is. A darab erkölcsi színvonalát a művezetés azzal iparkodott emelni, hogy kihuzott belőle egynémely borsos kifejezést. De durva szó azért elég sok hangzott el: mert a *Loute* alakjai kis hülyőnc, vén bivaly, piszkos állat, buta majom, béka, ökör, marha s több ily kedves néven sűrűn emlegetik egymást. Mondják hogy ez francia elmesség. Gondolom inkább a fordító leleménye, a ki a budapesti kávéházi szellemeskedés hulladékait szedte ezekbe össze. A darabról egyébránt szükségtelen írni. Nincs benne semmi szeméremértő. Vidám urak és asszonyságok esinon bolondoznak, szeretkeznek, férjek és feleségek kölcsönösen csalják egymást. Végre is mi rossz van ebben? Ez a felfogás a bohózat alapja, gerince, lelke. A címszerepben *Hahnel* Arankának nagy sikere volt, annyit tapsolták, hogy még a vasfüggöny előtt is meg kellett jelennie. *Csige* Ilonka is nagyon bájos és kedves volt. *Krémer* és *Sebestyén* remekbe való játékkal versenyeztek egymással s mindkettő győzött. Játsoztak még a darabban *Ebergényiné*, *Than* Mariska, *Havasi* Szidi, *Nagy Dezső*, *Pataki*, *Szilágyi* Aladár.

— (*A proietárok*.) *Csiky* Gergely társadalmi színművét az igazgató felvette a műsorba s a darab legközelebb színpadra kerül. *Makó* igazgató is fellép benne: *Mosolygót* fogja játszani.

TÁVIRATOK.

A Lónyay grófi pár Magyarországon.

Budapest febr. 6. (*Saját tudósítók távirata*.) A Lónyay grófi pár titkári hivatala ma Budapestre költözött. — Lónyayék itteni palotájukat fogják elfoglalni s ezentul állandóan vagy Budapestben, vagy Bodrog Olasziban fognak lakni.

Elitelt országos képviselő.

Nagykikinda, febr. 6. (*Saját tudósítók távirata*.) *Pavlovics* Lyubomir szerb nemzetiségű országos képviselőt,

aki tavaly az iskolás gyermekeket a Szózat elénekése miatt megverte, becsület-sértésért az itteni törvényszék 2000 korona pénzbüntetésre ítélte.

A szász királyi család regénye.

Genf, febr. 6. (Saját tudósítónk távirata.) Giron ma este a párizsi gyorsvonaton elhagyta Genfét s családjához utazott Brüsszelbe, a hol állandóan lakni fog. Giron mindentéle összeköttetést megszakított a szász trónörösnével, hogy lehetőre tegye annak a gyermekeivel való találkozást.

A trónörökös utazása.

Bécs, február 6. (Saját tudósítónk távirata.) Azzal a híreszteléssel szemben hogy Ferenc Ferdinánd királyi herceg nejével Egyiptomba megy, azt jelentik, hogy a királyi hercegi pár utiprogrammja még nincs megállapítva.

Bécsi interpelláció a budapesti marhá-zárlat miatt.

Bécs, feb. 6. (Saját tudósítónk távirata.) A képviselőház mai ülésén a beérkezett irományok között van Iro és társainak egy interpellációja a belügy-miniszteriumot vezető miniszterelnökhöz és a földmivelésügyi miniszterhez, a melyben azt kérdezik, miért engedte meg a belügyminiszterium hogy a száj-és körömbetegség miatt elzárt budapesti vágómarhapiacról a st.-marxi vesztézárpiaera és a bécsi vágóhidra marháat szállítsanak.

A belgrádi mozgósítás.

Belgrád, febr. 6. (Saját tudósítónk távirata.) Hivatalos szerb forrásból jelentik. Egy belgrádi ellenzéki lapnak az a híresztelése, hogy a hadügyminiszter bizalmas közleményeket küldött a katonatiszteknek a mozgósításra vagy háboru esetére nézve, merő koholmány.

A kínai anyacsászárné meghalt.

London febr. 6. (Saját tudósítónk távirata.) Ide érkezett távirat szerint az özvegy egy kínai anyacsászárné meghalt, de halálát egyelőre politikai okokból titkolják.

Gabonatözsde.

Budapest, február 6. (Saját tudósítónk távirata.) Buzakinálát mérsékelt, vételkedv korlátolt. — Kedvező irányza: mellett 18,000 métermázsa került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonafajták változatlanok. Idő: ényhe.

Buza áprilisa	7.47—48.
Rozs áprilisa	7.53—54.
Zab áprilisa	6.54—55.
Tengeri májusra	5.99—00.
Repece augusztusra	11.65—75.

Regénycsarnok.

ROBINSON BABELBEN.

Írta: Erdélyi Gyula.

(Folytatás.)

Pár napig nem találkoztunk, pedig vártam a regény folytatást.

— Nos! kiáltottam felője, a mint az utcán találkoztunk — mennire vagyunk a felfedezéssel.

— Valamivel előbre,

— Uj és érdekes részletek?

— Nagyon érdekesek. Már többet tudok,

— Többet?

— Majdnem mindent. Hősünk neve Sellő Szilárd.

— Regényes név, Honnan tudad meg?

— Nem volt nehéz, hiszen mondtam már, hogy kivettem azt a hónaposzobát, melyben lakott.

— Ez igaz, de a név meg nem mond semmit, ebből hiába kutatod a nyakkendő történetét.

— Most már tovább vagyunk, a nyakkendő története szerepet eserélt, most már egy válóper történetének nevezhetjük.

— Ez már haladás. Ördögöd van, hogy titkokhoz jutsz.

— Csak véletlen jutottam hozzá, nem a magam ügyessége. Ismered nagybátyámat?

— Az öreg Keresei Lajost.

— Igen, a napokban nála voltam. A segédjei közül senki nem volt otthon, megkért, hogy keressék ki neki egy párcsomót Sellő contra Sellő Adolár Bella. Kikerestem. Akkor azzal bizott meg, hogy vegyem ki belőle az első bíróság végzését, mit a válópörben hozott. A mint a párcsomót kibontottam abból ámulatomra három fénykép hulloott ki. Az egyik fénykép ismerősünket az ismeretlen ábrázolta, Sellő Szilárd... válóper... azonnal előbre jutottam a találgatások tengerén... Nagybátyámnak átadtam az elsőbíróság ítéletét, s azt tanulmányozni kezdte a mi közben rá jöttem s válóper egész tényállására.

— No ez derék, így tudjuk a történetet is.

— Csak részben, mert igazán csak most kezdődik.

Barátom elbeszéléséből a következő tényállást vettem ki:

Sellő Szilárd megházasodott. A házasságot vakon, józan tervek megállapítása nélkül kötötte. Olyan nőt vett el, ki szerette őt, de nem volt képes megérteni. Így az otthon csak egy nagy hazugság, izlésükbe nem volt atyafiság. A mit az egyik nem szeretett, azt utálta a másik. Eleinte férfi-eréllyel fogott az izléseltérések kiegyenlítéséhez, de a mint felesége észrevette, hogy ez vagy az bosszantja csak azért is követte a maga izlését, Sellő szinte igyett és miután neje a szívárvány színű nyakkendőt nem szerezte, elkezdte viselni. Ki hinné, ez döntötte el az ütközetet: egy szívárvány színű nyakkendő. Leányuk a kis Malvin, se tudta ki egyenliteni a diszharmoniót. Ki-ki igyekezett a másik ellenére tenni. A nőt biztatták rokonai, hogy ne engedjen, a férfit barátai ingerelték, hogy legyen férfi: végre is döntésre került a dolog: elváltak, a kis Malvin zárdába került. Meglátogata atyja is anyja is.

Igy nőtt fel szülők nélkül. Anyja nem fogadott el semmit atyjától, egy öreg rokona mellett volt társalkodónő a hova leányát nem vihette, ki akarta kerülni, hogy valaha Sellővel találkozik. tehát örömmel egyezett bele hogy zárdába adja a leányt. Sellő egy darabig birtokára vonult vissza, de itt sem lehetett egyedül, mert neje emléke vele volt. Mind a ketten büszkébbek, hogy egymáshoz közeledjenek. mind a ketten a másik elfeledésére törekedtek. Bizonyos érzés fogta el Sellőt, hogy neki talán másként kellett volna talán magát viselni. Bántott a folytonos kérdezősködés és némelyek részéről a szemrehányás. Elmenekült Buda egyik zugába és megfogadta, hogy senkivel sem beszél és semmit sem beszél, kerüli régi barátait és elfelejti nejét. Megálta hogy nem beszélt és viselete a neje nézve legellen-szevesebb nyakkendőt.

Ez a tényállás és ezzel be volna fejezve a nyakkendő története. ha Keresei Imre barátunk időközben át nem veszi bátyja irodáját és a perek között a Sellő contra Sellő Adolár Bella féle ügyet és meg nem ismerkedünk a füstimádó bábeli Robinsonnal.

Mert Sellő Robinson volt Babelben. Itt a zajban, az ismeretlen emberek között sokkal inkább magában volt mint egyedül a falun.

Sajátságos, hogy nem felejtett el társalogni, könnyen, kellemesen társalgot és nem fecsegett ürességeket.

Ez az ember egy nagy élő fájdalom. A szemrehányást, az önvádat érlete benne fájdalomná az idő.

(Folyt. köv.)

VÁROSI SZÍNHÁZ

Ma, szombaton február 7-én: bérlet (C)

másodszor:

LOUTE

Bohózat 4 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Dupont	Pataky Béla
Castillon	Krémer Jenő
Francolio	Sebestyén Géza
Baburon	Nagy Dezső
Bru	Szilágyi Aladár
Loute	Hahné Aranka
Des Echanguettené	Ebergényiné
Renée, leánya	Csige Ilonka
Bruné	Lászy Etel
Chevrelné	Than Györfi M.
Petitboisné	Csanády Mari
Marchaisonne	Havasi Szidi
Antoine,	Virágháti Lajos

Holnap, vasárnap február 8-án:

Délután:

Kis szökevény.

Daljáték.

Este rendes helyárrakkal:

LOUTE.

Bohózat 4 felv.

Eladó,
18 Hekto törkö
jutányos áron.
Homok-kert 165 szám a. att

Eladó
Rudolf trónörökös
Osztrák-Magyar Monarchiája.
Füzetekben német nyelven.
Egy negyed árban.
Kifogástalan, tiszta állapotban.

Czím megtudható a: Kiadóhivatalban.

Örökös tavasz megkezdése.

Nemesak szép levágott virágok és kötött csokrok, de nagy mennyiségű cserepekben nyíló virágok is vannak állandóul készletben, u. m. jáczintok, tulipánok, Primulok, Cyclamon, valamint cameliák és azaleák olesó árban és nagy választékban.

A t. közönség b. pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

Paczelt János,
mag- és virágkereskedő.

Magy. kir. államvasutak.

13802/903 szhoz.

Hirdetmény.

Közvetlen áru forgalom Ausztria Magyarország, Szerbia, Bulgária és Törökország között.

Fenti közvetlen forgalomban f. évi április 1-én a következő pótlékok lépnek hatályba.

a) V. pótlék az 1898. évi május hó 1-től érvényes díjszabáj I. részhez, mely az általános határozmányok és az áruosztályozás kiegészítését tartalmazza:

b) V. pótlék az 1898. évi május 1-től érvényes II. rész 1 füzethez és

c) II. pótlék az 1901. évi március 1-étől érvényes II. rész 2 füzetéhez, mely utóbbiak a határozmányok és díjtételek módosítását, új állomások felvételét, díjtételhatályon kívül helyezését és helybe téseket tartalmaznak.

Ezen pótlékokkal egyidejűleg a szerb, polgár és török vasutak állomásainak egymásközötti forgalmára nézve új díjszabás II. rész 3 füzet lép hatályba.

a fentebb megnevezett pótlékok és díjszabás részes vasutak igazgatóságánál lesznek kaphatók.

Budapest 1903. február 3.

a magy. kir. államvasutak Igazgatósága,
a részes vasutak nevében is.

(Utányomás nem díjazatik.)

Miért szenved? mikor önnek a biztos gyógygyulásra a legrégibb sebeknél is kilátása van és majdnem mindig elkerülhetni a fájdalmas operációt vagy amputálást, ha

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi centifolia-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van a fájdalmak enyhítésében pedig elérhetetlen. Valódi centifolia-kenőcs használják: a gyermek ágyasok mellbajainál, melkeményedésnél, vörhenynél, mindenféle régi bajnál, nyílt sebeknél lábakon csontokon, sebeknél, sósosuz, dagadt lábakkal, sőt csontszunál is: ütött, szurt, lött, vágott és ronesolt sebeknél; az idegentestek kiválasztásánál, mint üveg és faszilánk, homokdara, tövis stb.; mindenféle daganat, kinövés, karbunkulus, új képződmények, valamint ráknál, körömméregnél, körömdaganatnál, hólyagnál, menéstől kisebbet lábakkal. Eget sebek minden nemét, fagyott testrészek, a betegek fekvéstől eredt sebeit, a nyakon támadt daganatot, vérdaganatot, fülajt és a gyermekek sebesedését stb. stb. Szétküldés csak az összeg előzetes beküldése ellenében. 2 tégely csomagolással, postaköltséggel és szállító levéllel együtt 3 korona 50 fillér. Számtalan elismerő bizonyítvány eredetiben megtekinthető. Mindenkit óvok hamisítványok vételétől és kérem vizsgálni, hogy minden tégelyen a czég „Orangyal-gyógyszertár Thierry (Adolf) Limited Pregrada, beégetve legyen.

THIERRY A. gyógyszerész

balzsama és centifolia-kenőcse.

E két gyógyerejében felülmulhatlan szer, sohasem romlik el ellenben minél régibb lesz, annál értékesebb és hathatósabb, és sem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásukés segitenek, legalább az orvos megérkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorosai ajánlt hasonló, de hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb a pénzt dobjuk ki hanem maradunk csak e mellett a két régi elismert jó, olesó, megbízható, amellett teljesen ártalmatlan, világhírű szernél, melyeknek minden esaládnál találhatónak kellene lenni. Ahol a fent ismertetett védjegyekkel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és ezimezni.

Thierry (Adolf) Orangyal-gyógyszertára Pregrada

Rohitsch Sauerbrunn mellett.

Közp. raktár Budapestben: Török J. gyógyszerész Zsig. rábban: Mittebach S. gyógyszerész és Bécsben; Brady U. gyógyszerésznél.

Meghívás.

A „Polgári Takaré- és Segélyszövetkezet”

Debreczenben,

VI. évi rendes közgyűlését

1903. évi február hó 22-én d. e. 10 órakor

Hajdúvármegye székházában tartja meg, melyre a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívtnak

Tárgysorozat:

1. Közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítő 3 tag választása.
2. Igazgatósági jelentés a múlt üzletév eredményéről.
3. Az 1902 évi mérleg és zárszámadások előterjesztése.
4. A felügyelő-bizottság jelentése, az igazgatóság, felügyelő-bizottság és a felszámoló bizottság részére adandó felmentvény feletti határozathozatal.
5. Kilépő 5 igazgatósági tag helyének betöltése.
6. Öt felszámoló bizottsági tag választása.
7. Esetleges indítványok, melyek a közgyűlés előtt 8 nappal az igazgatóságnál írásban beadandók.

Rásó Gyula

kir. tanácsos, elnök.

Dr. Freud Jenő

jogtanácsos, jegyző.

Kivonat az alapszabályokból:

Kivonat az alapszabályokból: 23. §. A közgyűlésen egytől öt üzletrészszel bíró tag 1 szavazattal, hattól tíz üzletrészszel többet bíró tag két szavazattal, tíz üzletrészszel többet bíró taggal minden további tíz üzletrész után ismét egy-egy szavazati joggal bír, ugy azonban, hogy saját betétei után tíz szavazatnál többet egy tag sem érvényesíthet. A szavazati lap felmutatása szükséges.

Szavazati jogát mindenki személyesen vagy írásbeli meghatalmazással ellátott tag által gyakorolhatja, azonban a saját szavazatán kívül 10 szavazatnál többet meghatalmazás alapján senki sem gyakorolhat.

A meghatalmazás a közgyűlés megnyitása előtt az elnöknek nyújtandó be.

Nó csak férje, vagy oly férfi meghatalmazottja által, ki a szövetkezetnek tagja, továbbá jogi személy a képviselőtérre jogosult közeg által gyakorolhatja szavazati jogát.

Szavazati, valamint cselekvő és szenvedő választási jogukat csak azon tagok gyakorolhatják, kik 1903. évi feb. 21-én d. u. 5 óráig igazolványukat a szövetkezett helyiségében átveszik és a közgyűlésen személyazonosságukat igazolják.

A közgyűlés helyén, vagy idejében igazolvány nélkül szavazólapok nem adtnak ki.

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.